

CETSI

RESTRUKTURIRANJE I DEREGULACIJA

POŠTANSKE DJELATNOSTI

**Strategija razvoja tržišta poštanskih usluga u
Republici Hrvatskoj
do 2013. godine**

Zagreb, 8. svibnja 2008.

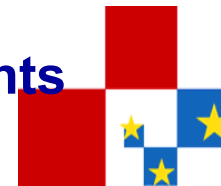
Strategija razvoja tržišta poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj do 2013. godine

Ministarstvo, mora, prometa i infrastrukture

Višnja Čopić, dipl. oec.

1. Strategiju je izradila kuća Roland Berger Strategy Consultants kroz dvije metodološke faze

Provedba analize

Analiza stanja propisa u području poštanskih usluga u RH i utvrđivanje usklađenosti s EU direktivama

Uloga razvoja poštanskih usluga na gospodarski i socijalni razvoj RH

Nove usluge i trendovi u obavljanju poštanske djelatnosti, posebice IT trendovi

Analiza stanja tržišta - pokazatelji razvijenosti tržišta po segmentima i usporedba sa CEE zemljama, te novim i starim EU članicama

Analiza tržišta prema tipovima davatelja usluga
Analiza dosadašnjeg ustroja, rada i financiranja regulatornog tijela

Case study: primjeri uspješno restrukturiranih javnih operatora iz odabranih zemalja EU

Usporedba i preporuke

Analiza i prijedlog načina osiguranja univerzalnih poštanskih usluga na teritoriju RH po jednakoj, pristupačnoj cijeni

Analiza mogućnosti i prijedloga *upstream* i *downstream* pristupa javnoj poštanskoj mreži u RH

Analiza poslovanja javnog operatora s naglaskom na prilagodbu potpunoj liberalizaciji

Usporedba učinkovitosti rada javnog operatora u RH s javnim operatorima iz zemalja EU

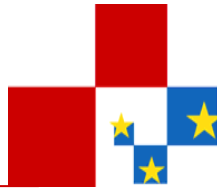
Strateški okvir za vremensku dinamiku liberalizacije tržišta

Mogućnosti implementacije treće poštanske direktive u nacionalno zakonodavstvo

2. Sadržaj Strategije

- **A. Analiza trenutnog stanja tržišta poštanskih i kurirskih usluga**
- **B. Preporuke budućeg ustrojstva tržišta poštanskih i kurirskih usluga**
- **C. Strategija razvoja tržišta poštanskih i kurirskih usluga i Akcijski plan**

3. Analize zakonodavstva, tržišta, trendova, regulatora i javnog operatora

Zakonodavstvo

Zakonom o pošti hrvatsko se zakonodavstvo približilo odrednicama europskih poštanskih direktiva

Trendovi

Razvoj usluga elektroničke pošte se ne može dovesti u direktnu korelaciju sa smanjenjem pismovnih pošiljaka

Tržište

Obujam poštanskih usluga u RH također raste po diskontinuiranoj stopi

Nacionalni poštanski regulator

Radi jačanja snage regulatora, preporuka je objedinjavanje Vijeća s Hrvatskom agencijom za telekomunikacije

Javni operator

Prije daljnje liberalizacije tržišta potrebno je restrukturirati javnog operatora prema uzoru na uspješne operatore europskih zemalja

4. Liberalizacija hrvatskog tržišta slijedi EU zahtjeve

Usklađenost hrvatskog zakonodavstva s EU direktivama

- Javni operator osigurava veći obim univerzalnih poštanskih usluga od minimalnih propisanih EU poštanskim direktivama
- Tržište poštanskih usluga još uvijek rezervirano u području pismovnih pošiljaka više nego propisuje 2. poštanska direktiva
- Tržište paketa već u potpunosti liberalizirano prema EU poštanskim direktivama
- Zakonom je propisano odvojeno računovodstvo javnog operatora, ali se u praksi ne provodi, međutim javni operator radi na tome
- Vijeće za poštanske usluge nema zakonsku mogućnost donošenja rješenja iz provedenog stručnog nadzora, već to čine poštanski inspektori iz Uprave prometne inspekcije unutar Ministarstva mora, prometa i infrastrukture
- Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pošti proširuju se ovlasti nacionalnog regulatornog tijela za područje poštanskih usluga - osobito kroz jačanje nadzornih ovlasti

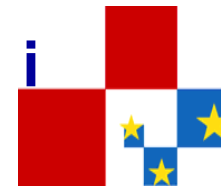
5. Univerzalne usluge i kvaliteta usluga u RH u skladu s direktivom

Odredbe 2. Poštanske direktive	Usuglašenost s Direktivom	Neispunjeni uvjeti u zakonodavstvu RH
• Univerzalne usluge	100%	• Nema
• Rezervirane usluge	50%	• Pošiljke do 50 gr • Direktna pošta do 50 gr
• Nerezervirane usluge i pristup mreži	100%	• Nema
• Tarife i računovodstvo	100%	• Nema
• Kvaliteta usluga	100%	• Nema
• Nacionalni regulator	50%	• Vijeće za poštanske usluge ne vrši inspekciju, nego stručni nadzor o kojem ne donosi rješenja

6. Uloga razvoja poštanskih usluga na gospodarski i socijalni razvoj RH

Sektor poštanskih i kurirskih usluga je od velike važnosti za gospodarstvo Republike Hrvatske iz nekoliko razloga:

- Broj zaposlenih radnika 14.026 i kontinuirano se povećava**
- Broj zaposlenih 1% svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj**
- Ukupni prihodi oko 2,1 milijarde kuna ili oko 1% ukupnog BDP-a**
- 338 milijuna pismovnih pošiljaka**
- 5.4 milijuna paketa**

- 1 davatelj univerzalnih poštanskih usluga**
- 13 prijavljenih davatelja poštanskih i kurirskih usluga**

(podaci za 2006. godinu)

7. Liberalizacija tržišta poštanskih i kurirskih usluga ima pozitivan efekt na zemlju

Utjecaji uspješnog funkcioniranja poštanskog tržišta

Sa stajališta kupca:

- Porast inovativnosti, brzine i kvalitete usluge, izbor davatelja usluge
- Bolja pokrivenost teritorija
- Smanjenje cijena zbog veće konkurencije

Zapošljavanje

- Iako će se broj zaposlenih pri javnom operatoru kratkoročno smanjiti, dugoročno će ostati isti
- Pročišćavanje (selekcija) tržišta rada

Javni operator

- Promjena poslovnog modela javnog operatora
- Profitabilnost javnog operatora

Vlasnici

- Porezi plaćeni državi će ostati na istoj razini ili će se povećati
kapitalna dobit uspješno restrukturiranog javnog operatora je veća

8. Preduvjeti uspješne liberalizacije tržišta

Četiri osnovna preduvjeta uspješne liberalizacije tržišta poštanskih usluga

9. Na temelju Strategije razvoja tržišta poštanskih usluga, razvijen je akcijski plan

Područja Akcijskog plana

- Strategija razvoja javnog operatora, restrukturiranje javnog operatora i implementacija novog poslovnog plana javnog operatora
- Proširenje ovlasti i jačanje administrativne sposobnosti nacionalnog regulatornog tijela
- Definiranje načina za financiranje univerzalne poštanske usluge u postupku daljnje liberalizacije tržišta
- Poticanje otvaranja pristupa javnoj poštanskoj mreži
- Nastavak liberalizacije tržišta poštanskih usluga
- Razvoj novih usluga i usvajanje novih poštanskih tehnologija
- Kontinuirano praćenje i evaluacija izvršavanja ciljeva strategije i mjera akcijskog plana

10. Proširenje ovlasti i jačanje administrativne sposobnosti nacionalnog regulatornog tijela

1. nastavak rada regulatornog tijela za poštanske usluge unutar novog, zajedničkog regulatornog tijela, Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije

Aktivnosti i mjere regulatora

- Razdvajanje računovodstva i alokacija troškova javnog operatora
- Izračun aktualnog troška pružanja univerzalne poštanske usluge
- Analiza troškova pružanja univerzalne poštanske usluge nakon restrukturiranja javnog operatora
- Utvrđivanje troškova pružanja univerzalne poštanske usluge zbog smanjenja rezerviranog područja na 50 grama
- Davanje suglasnosti na Opći akt o pristupu poštanskoj mreži javnog operatora
- Analiza i prijedlog modela financiranja univerzalne usluge
- Analiza i eventualno poduzimanje regulatornih mjera u cilju pristupa ostalih operatora poštanskoj mreži javnog operatora

2. Suradnja i sudjelovanje na sastancima međunarodnih poštanskih organizacija

11. Scenariji daljnje liberalizacije tržišta poštanskih usluga

Početni scenarij

- Trenutna situacija na tržištu bez daljnjih aktivnosti oko liberalizacije tržišta

Scenarij brze liberalizacije tržišta

- Ukidanje rezerviranog područja do 2009. godine, u potpunosti prateći smjernice europskih poštanskih direktiva i potpuno otvaranje tržišta konkurenciji

Scenarij umjerene liberalizacije tržišta

- Ukidanje rezerviranog područja do 2011. godine prateći smjernice europskih poštanskih direktiva s manjim intenzitetom

Scenarij umjereno spore liberalizacije tržišta

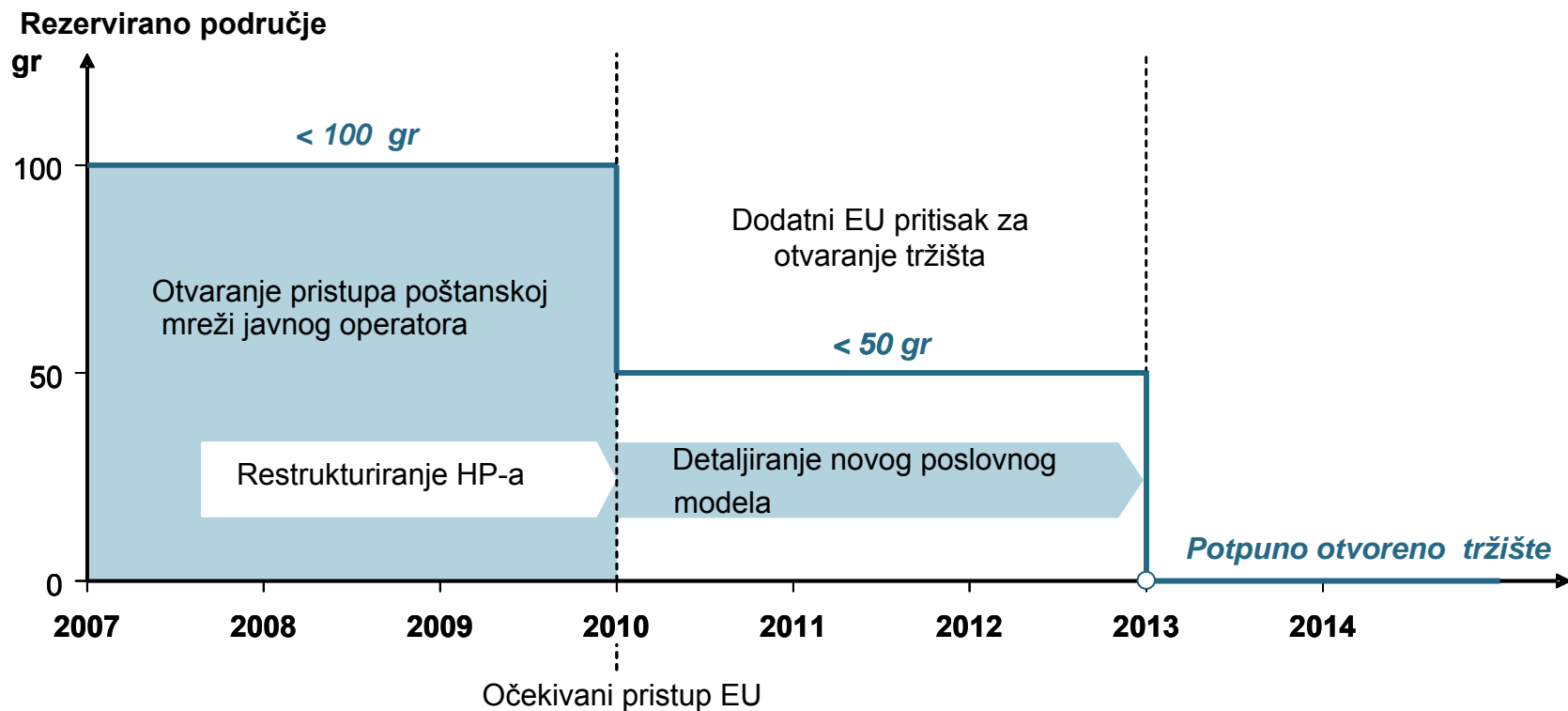
- Ukidanje rezerviranog područja do 2013. godine umjerenim tempom i iskorištavajući vrijeme prilagodbe za nove EU članice
- Scenarij ostavlja najviše vremena za pripremu domaćeg tržišta poštanskih usluga, javnog operatora i osiguranje univerzalne poštanske usluge

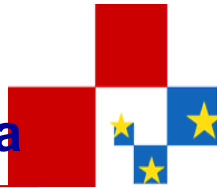
12. Potpuno otvaranje tržišta planira se za 2013. godinu nakon pristupa Europskoj uniji

Vremenski raspored daljnje liberalizacije tržišta poštanskih usluga

13. Srednjoročni strateški ciljevi koje si postavlja država u pogledu budućeg funkcioniranja poštanske djelatnosti i tržišta

- Potpuno uključivanje hrvatskog tržišta u europsko poštansko tržište kao ravnopravni član tržišta
- Zdravo funkcioniranje i razvoj hrvatskog tržišta poštanskih usluga
- Zadovoljavanje svih interesnih skupina na tržištu: operatora, korisnika i države
- Profitabilno poslovanje snažnog javnog operatora koji će koristiti mogućnosti liberaliziranog europskog tržišta
- Razvoj novih i kvalitetnih poštanskih usluga na tržištu primjenom suvremene poštanske tehnologije
- Osiguranje univerzalnih poštanskih usluga po pristupačnim cijenama svim stanovnicima Republike Hrvatske

14. Stalne aktivnosti vezane za daljnju liberalizaciju tržišta poštanskih usluga

- Prilagodba zakonodavstva uvjetima na europskom tržištu poštanskih usluga
- Suradnja i sudjelovanje na sastancima međunarodnih poštanskih organizacija
- Praćenje propisa iz područja pošte i poštanskih usluga, direktiva EU, kao i u zemljama članicama Europske unije
- Poticanje daljnjeg razvoja hrvatske normizacije u području poštanskih usluga
- Praćenje statističkih podataka tržišta poštanskih usluga

